

Alþingi

Erindi nr. P 127/1614

komudagur 4.4.2002

Nefndasvið Alþingis, efnahags- og
viðskiptanefnd
b.t. Sigrúnar Brynju Einarsdóttur
nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

3. apríl 2002

Tilvísun: 2001110044

Efni: Framhaldsumsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um brunatryggingar 42. mál.

Vísað er til umsagnar Fjármálaeftirlitsins til efnahags- og viðskiptanefndar, dags. 04.12. sl., varðandi nefnt frumvarp. Þá er og vísað til viðræðna sem Fjármálaeftirlitið átti á fundi hjá efnahags- og viðskiptanefnd þann 21.03. sl. Á fundinum var m.a. rætt um viðbótartryggingar brunatrygginga húseigna, í ljósi umsagnar Fasteignamats ríkisins um nefnt frumvarp. Nefndin óskaði eftir skriflegri afstöðu Fjármálaeftirlitsins til lögmætis umræddra viðbótartrygginga.

Í eftirfarandi umfjöllun verður ekki fjallað um gildissvið lögboðinnar brunatryggingar húseigna. Tiltekin váttryggingafélög bjóða viðbótartryggingar í tengslum við hina lögboðnu brunatryggingu og skal eftirfarandi getið í því sambandi.

Heimilt er að bjóða viðbótartryggingarvernd að uppfylltum skilyrðum laga.

Fjármálaeftirlitið telur að váttryggingafélögum sé heimilt að bjóða viðbótartryggingar í tengslum við lögboðna brunatryggingu húseigna. Lög um brunatryggingar nr. 48/1994 og lög um váttryggingarsamninga nr. 20/1954 koma ekki í veg fyrir þá váttryggingavernd sem hér um ræðir.

Með vísan til 2. mgr. 39. gr. laga um váttryggingarsamninga er heimilt að kveða á um verð váttryggðra muna í váttryggingarsamningi eða semja um tiltekna aðferð við mat á tjóni. Slík ákvæði eru skuldbindandi fyrir váttryggingafélag nema það sanni að bæturnar myndu þá nema meiru en upphæð tjónsins.

Telja verður að húseiganda (váttryggingartaka) og váttryggingafélagi sé heimilt að semja um viðbótarvernd. Slíkur samningur (frjáls váttrygging) stangast ekki á við reglur um váttryggingastarfsemi þ. á m. um brunatryggingar, þrátt fyrir að markmið hins lögboðna brunabótamats sé að finna váttryggingarverðmæti húseignarinnar á þeim tíma sem virðing fór fram og þrátt fyrir að matið skuli taka til þeirra efnislegu verðmæta húseignarinnar sem eyðilagst geta af eldi og miðast við byggingarkostnað að teknu tilliti til aldurs, slits, viðhalds og ástands eignar að öðru leyti sbr. 2. gr. laga um brunatryggingar.

Viðbótartryggingin tekur við þegar hinn lögboðnu sleppir sbr. nánar ákvæði laga um váttryggingarsamninga og váttryggingarskilmála sem kveða á um réttarstöðu aðila. Aðilum er heimilt að gera samkomulag um váttryggingu á lögmætum hagsmunum sem unnt er að meta til peningaverðs samkvæmt 35. - 37. gr. laga um váttryggingarsamninga sbr. og 39. gr. sömu laga. Í skaðatryggingum verður jafnan að hafa í huga tvö skilyrði varðandi váttryggingarhagsmunum, annars vegar að þeir séu lögmætir (t.d. tjón á húseign en ekki váttryggingu sem ætlað er að bæta tjón sem leiðir af ólögmætum ásetningsbrotum) og hins vegar að þá sé unnt að meta til peningaverðs. Bæði nefnd skilyrði eru uppfyllt í tilviki

viðbótartrygginga vegna brunatryggingar húseigna.

Vátryggingartaki og vátryggingafélag koma sér saman um vátryggingarverð húseignar sem tekur við þegar hinni lögboðnu lágmarksfjárhæð sleppir. Fyrir þá vernd er greitt iðgjald sem tekur mið af iðgjalddataxta brunatryggingar húseigna. Mismunandi er hver er hin umsamda vátryggingarfjárhæð viðbótartryggingar t.d. að hún fari ekki fram úr 25% eða 30% af brunabótamati húseignarinnar eða að miðað sé við að heildarvátryggingarfjárhæð lögboðnu brunatryggingarinnar og viðbótartryggingar verði sambærileg við það sem hún var fyrir breytingar á brunabótamati 15. sept. 2001. Vátryggingafélög innheimta brunavarnargjald og viðlagaiðgjald vegna viðbótartryggingarinnar en ekki umsýslugjald né ofanflóðasjóðsgjald, en þau gjöld reiknast af brunabótamati en ekki vátryggingarfjárhæð. Á skírteini eða iðjaldskvittun prentast sérskildagi vátryggingarinnar sem viðbót við lögboðnu brunatrygginguna.

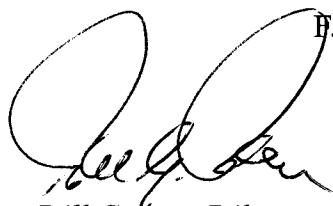
Niðurlag.

Viðbótartrygging er frjáls vátrygging sem kemur til framkvæmda þegar hin lögboðna brunatrygging húseigna reynist ekki nægjanleg að áliti aðila, til að bæta brunatjón á vátryggðri húseign, miðað við þær forsendur sem aðilar lögðu til grundvallar við töku vátryggingarinnar. Hafa ber hugfast að tvær nákvæmlega eins húseignir en á sitt hvoru markaðssvæðinu ættu að vera með sama brunabótamat en söluverð þeirra getur verið mjög mismunandi. Að mati Fjármálaeftirlitsins er óhjákvæmilegt að viðurkenna rétt aðila til að semja um viðbótarvernd að uppfylltum lögætum skilyrðum og sjónarmiðum um heilbrigða og eðlilega viðskiptahætti.

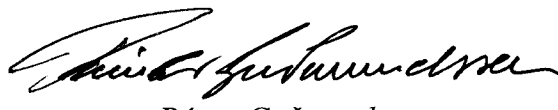
Fjármálaeftirlitið hefur ekki fengið kvartanir frá viðskiptavinum vátryggingafélaga vegna viðbótartrygginga þessara. Vátryggingin virðist ekki hafa gefið tilefni til ágreinings hingað til, en Fjármálaeftirlitinu er reyndar ekki kunnugt um að reynt hafi á viðbótarverndina.

Fjármálaeftirlitið er reiðubúið að veita fyllri upplýsingar um framanritað ef óskað er.

Virðingarfyllst,

Páll Guðnar Pálsson

FJÁRMÁLAEFTIRLITID

Rúnar Guðmundsson